

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/228/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1615210374
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Frimmelová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1615210374.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a členov senátu JUDr. Valérie Kleinovej a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v právnej veci žalobcu: UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., IČO: 649 48 242, so sídlom Želetavská 1525/1, Praha 4 - Michle, Česká republika, organizačná zložka v SR: UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s. pobočka zahraničnej banky, so sídlom Šancová 1/A, Bratislava, IČO: 47 251 336, zast. advokátskou spoločnosťou ALTER IURIS, s.r.o., so sídlom Tolstého 9, Bratislava, proti žalovanému: H. O., D.. XX.XX.XXXX, N. W. XXX/XX, S. A. O., zast. advokátom JUDr. Martinom Strážnickým, so sídlom Kempelenova 728/15, Bratislava, o zaplatenie 2.522,27 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Malacky zo dňa 24. júla 2018, č.k. 6C 1485/2015-52, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zastavil konanie o žalobe, ktorou sa žalobca od žalovaného domáha zaplatenia 2.522,27 eur s príslušenstvom titulom nesplatenej časti poskytnutého úveru. Žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o ich výške rozhodne po právoplatnosti uznesenia. Zároveň žalobcovi vrátil súdny poplatok za žalobu v sume 144,30 eur po právoplatnosti uznesenia cestou prevádzkovateľa centrálného systému evidencie poplatkov.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že zo zmluvy o úvere č. I.-Y.-XXXX-N.-Z., uzavretej medzi stranami sporu dňa 17.07.2013, zistil, že jej obsahom je aj rozhodcovská zmluva uzavretá formou rozhodcovskej doložky k zmluve, a to v časti X. bod. 3 zmluvy o úvere, podľa ktorej akýkoľvek spor, nárok alebo rozpor vzniknutý z tejto zmluvy alebo v súvislosti s ňou, vrátane všetkých otázok týkajúcich sa jej výkladu, existencie, platnosti alebo ukončenia, ktoré sa nepodarí vyriešiť vzájomnou dohodou, bude prejednávať a rozhodovať Stály rozhodcovský súd Slovenskej bankovej asociácie podľa zákona o rozhodcovskom konaní a podľa Štatútu a rokovacieho poriadku Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie, platného a účinného v čase začatia konania, zverejneného na internetovej stránke www.sbaonline.sk. Skonštatoval, že v dôsledku uzavretia rozhodcovskej zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že vzájomné spory z obchodov v dohodnutom rozsahu sa nebudú riešiť pred súdmi Slovenskej republiky, ale sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.

3. Vec posúdil právne podľa ust. § 470 ods. 1 a 2 veta prvá, § 161 ods. 1 a 2, a § 5 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru, že vo veci nemôže konať pre neodstrániteľnú prekážku konania, ktorou je nedostatok právomoci súdu, a preto konanie zastavil. Mal za preukázané, že vec sa má podľa zmluvy strán sporu prejednať v rozhodcovskom konaní, keď zároveň nebolo preukázané, že strany sporu vyhlásili, že na rozhodcovskej zmluve netrávajú, nezistil ani, že vec nemôže byť podľa práva Slovenskej republiky podrobená rozhodcovskej zmluve, alebo že rozhodcovská zmluva je neplatná, alebo že jej prejednanie v rozhodcovskom konaní presahuje rámec právomoci priznanej im zmluvou,

alebo že rozhodcovský súd sa odmietol vecou zaoberať. Vysvetlil, že aj keď žalovaný neuplatnil námietku nedostatku právomoci súdu, súd skúma podmienky konania ex offa. Vyhodnotil, že z dikcie „na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri jeho prvom procesnom úkone“ nemožno vyvodiť, že by súd nemohol skúmať existenciu rozhodcovskej doložky či rozhodcovskej zmluvy ex offa. Uviedol, že táto dikcia je prejavom koncentračného princípu civilného procesu, v zmysle ktorého sú určité úkony strán koncentrované do určitej fázy konania. Keďže však ide o otázku právomoci súdu, v zmysle ustanovenia § 161 C.s.p. musí súd otázku svojej právomoci skúmať ex offa, lebo jej nedostatok je neodstrániteľnou vadou konania spôsobujúcou zastavenie konania. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Zvolen 7C 152/2013-66 zo dňa 20.01.2014 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Banská Bystrica 15Co 380/2014 zo dňa 21.10.2015 v obdobnej veci. Uzavrel, že vzhľadom na uvedené nemá právomoc predmetnú vec prejednať a rozhodnúť, a keďže ide o nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, konanie zastavil s poukazom na to, že právomoc prejednať vec má príslušný rozhodcovský súd.

4. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 256 ods. 1, § 262 ods. 1 C.s.p. a po vyhodnotení, že zastavenie konania zaviniť žalobca, priznal náhradu trov konania žalovanému v rozsahu 100 %. O vrátení kráteného súdneho poplatku žalobcovi rozhodol podľa ust. § 11 ods. 3, 4 a 6 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

5. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca včas odvolanie a žiadal uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. So závermi súdu prvej inštancie sa nestotožnil, keď mal s poukazom na ust. § 5 ods. 1 a hlavne ods. 2 C.s.p. za to, že súd neskúma právomoc rozhodcovského súdu ex offa, ale len na námietku žalovaného, uplatnenú pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí, pričom ak žalovaný uplatní námietku neskôr, súd už na ňu neprihliadne a vo veci rozhodne napriek tomu, že tu existuje právomoc rozhodcovského súdu. Vyjadril tiež názor, že ak by mal súd prihliadať na právomoc rozhodcovského súdu ex offa, ust. § 5 C.s.p. by nemalo zmysel. Svoju argumentáciu podporil aj poukazom na Komentár k Civilnému sporovému poriadku, podľa ktorého súd prihliada na rozhodcovskú právomoc len na námietku žalovaného, a nie ex offa, pričom citoval výklad ust. § 5 C.s.p.. Mal potom za to, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

6. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

7. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (ust. § 379 a § 380 C.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

8. Podľa ust. § 3 C.s.p. súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

9. Podľa ust. § 4 C.s.p. iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú súdy, len ak to ustanovuje zákon.

10. Podľa ust. § 5 ods. 1 C.s.p. na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí, súd skúma, či sa spor nemá prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní.

11. Podľa ust. § 5 ods. 2 C.s.p. na námietku uplatnenú neskôr súd neprihliada.

12. Podľa ust. § 6 ods. 1 C.s.p. ak súd na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone zistí, že spor sa má prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní, konanie zastaví.

13. Po preskúmaní predloženého spisu a napadnutého uznesenia dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorý konanie o žalobe žalobcu zastavil pre nedostatok svojej právomoci (neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky konania), keď zároveň konštatoval právomoc rozhodcovského súdu, nie je správne a je založené na nesprávnom právnom posúdení veci spočívajúcom v nesprávnom výklade a opomenutí ustanovení Civilného sporového poriadku pojednávajúcich o právomoci súdu, a hlavne ustanovení o právomoci rozhodcovského súdu (§ 5 a nasl.).

14. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd konštatuje, že žalobca sa žalobou od žalovaného domáhal zaplataenia 2.522,27 eur s príslušenstvom titulom nesplatennej časti úveru poskytnutého

žalovanému na základe zmluvy o úvere č. I.-Y.-XXXX-N.-Z., uzavretej medzi stranami sporu dňa 17.07.2013. Súčasťou zmluvy o úvere je v jej časti X bod 3 rozhodcovská zmluva, podľa ktorej akýkoľvek spor, nárok alebo rozpor vzniknutý z tejto zmluvy alebo v súvislosti s ňou, vrátane všetkých otázok týkajúcich sa jej výkladu, existencie, platnosti alebo ukončenia, ktoré sa nepodarí vyriešiť vzájomnou dohodou, bude prejednávať a rozhodovať Štály rozhodcovský súd Slovenskej bankovej asociácie podľa zákona o rozhodcovskom konaní a podľa Štatútu a rokovacieho poriadku Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie, platného a účinného v čase začatia konania, zverejneného na internetovej stránke www.sbaonline.sk. V dôsledku uzavretia rozhodcovskej zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že vzájomné spory z obchodov v dohodnutom rozsahu sa nebudú riešiť pred súdmi Slovenskej republiky, ale sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Tieto zistenia súdu prvej inštancie sú správne. Z predloženého spisu odvolací súd ďalej zistil, že súd prvej inštancie doručil žalovanému žalobu spolu s výzvou na vyjadrenie sa k nej. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril, a jeho právny zástupca oznámil prevzatie zastúpenia žalovaného a požiadal súd o predĺženie lehoty na vyjadrenie. Následne súd prvej inštancie rozhodol o zastavení konania pre neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky konania, spočívajúci v nedostatku jeho právomoci vec prejednať a rozhodnúť, napadnutým uznesením, z ktorého vyplýva, že k rozhodnutiu konanie zastaviť dospel po tom, čo ex offo skúmal, či sa spor nemá prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní.

15. Tento postup súdu prvej inštancie vyhodnotil odvolací súd za v rozpore so zákonom (§ 5 a nasl. C.s.p.) a zastavenie konania za odňatie možnosti žalobcovi konať pred súdom, a teda porušenie jeho práva na spravodlivé súdne konanie. Odňatím možnosti konať pred súdom je taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa strane sporu znemožní realizácia jej procesných práv, čím dochádza k porušeniu práva strany sporu na spravodlivé súdne konanie. O porušenie práv strany na spravodlivé súdne konanie ide aj v prípade, ak súd zastaví konanie, hoci pre tento postup neboli splnené podmienky. Odvolací súd konštatuje, že napadnuté uznesenie je postihnuté práve touto vadou.

16. Civilný sporový poriadok upravuje právomoc súdu v Druhej hlave nazvanej „Právomoc súdu“ (ust. § 3 a nasl.). Právomocou rozhodcovského súdu sa zaoberá v ustanovení § 5 a nasledujúcich. Ustanovenie § 5 ods. 1 C.s.p. jednoznačne formulované a súdu umožňuje skúmať, či sa spor nemá prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní, výlučne na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí. Ak súd na takúto námietku žalovaného (uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone) zistí, že sa spor má prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní, konanie zastaví (ust. § 6 ods. 1 C.s.p.). Na námietku uplatnenú neskôr súd podľa ust. § 5 ods. 2 C.s.p. neprihliada. Z uvedených ustanovení je zrejmé a tiež nepochybné, že súd právomoc rozhodcovského súdu neskúma a neprihliada na ňu ex offo, ako si nesprávne vyložil súd prvej inštancie, naopak, právomoc rozhodcovského súdu je oprávnený skúmať a prihliadnuť na ňu výlučne na námietku žalovaného, a to len na takú námietku, ktorú žalovaný uplatní včas, teda pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí. Ak žalovaný námietku nevznesie vôbec, alebo ju nevznesie včas a v súlade s ust. § 5 ods. 1 C.s.p., súd bez ohľadu na existenciu rozhodcovskej zmluvy pokračuje v konaní. Citované ustanovenia, ktoré upravujú procesný postup súdu v prípade, že právomoc na prejednanie sporu môže mať na základe rozhodcovskej zmluvy uzavretej medzi stranami sporu rozhodcovský súd, prijal zákonodarca (aj podľa Komentára k Civilnému sporovému poriadku) na základe úvahy, že rozhodcovská zmluva je súkromnoprávny úkon v dispozícii strán, ktoré ju môžu meniť, zrušiť, dohodnúť sa, že určitý spor je z nej vyňatý, a bude sa prejednávať pred všeobecnými súdmi. Podaním žaloby na všeobecný súd prejavil žalobca vôľu riešiť daný spor v súdnom a nie v rozhodcovskom konaní, s čím môže žalovaný súhlasiť alebo nesúhlasiť, pričom nepodaním námietky žalovaný tento prejav vôle žalobcu konkludentne akceptuje. V rozsahu predmetu žaloby teda ide o konkludentné zúženie rozsahu rozhodcovskej zmluvy. Ak žalovaný nesúhlasí s prejednaním sporu pred súdom a má záujem uplatniť si svoje právo na riešenie sporu v rozhodcovskom konaní, má možnosť pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí, vzniesť námietku rozhodcovskej právomoci, a vtedy sa bude súd jeho námietkou zaoberať a skúmať, či sa spor nemá prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní, a môže dospieť aj k záveru, že právomoc na prejednanie a rozhodnutie má rozhodcovský súd. Vtedy konanie zastaví (ust. § 6 ods. 1 C.s.p.).

17. V posudzovanej veci zo súdneho spisu vyplýva, že žalovaný námietku právomoci rozhodcovského súdu nevzniesol. Bez včas vznesenej námietky žalovaného Civilný sporový poriadok súdu neumožňuje skúmať, či sa spor nemá prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní, a či je daná právomoc rozhodcovského súdu. Ak potom súd prvej inštancie v rozpore s ust. § 5 a nasl. C.s.p. ex offo skúmal právomoc rozhodcovského súdu a následne na základe záveru o jeho právomoci konanie napadnutým

uznesením zastavil, postupoval procesne nesprávne a porušil právo žalobcu na spravodlivé súdne konanie.

18. Preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. v spojení s § 391 ods. 1 C.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Napadnuté uznesenie zrušil v celku, pretože výroky o trovách konania a o vrátení súdneho poplatku žalobcovi sú výrokmi závislými na nesprávnom rozhodnutí o zastavení konania.

19. O náhrade trov konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).